

הדו"ח הדיפלומטי

סקירה חודשית על מדיניות-החוץ האזורת של ישראל
עורך: ד"ר רועי קיבריק*

גיליון מס' 34, פברואר 2020

א. ישראל והפלסטינים

- **גם לאחר פרסום תכנית טראמפ, עדיין אין תהליך שלום** - ראש הממשלה לשעבר אולמרט נפגש בניו יורק עם אבו מאזן ושניהם הביעו תמיכה בחידוש המשא ומתן מהנקודה בה הופסק ב-2008. אבו מאזן הביע את התנגדות הפלסטינים לתכנית טראמפ במועצת הביטחון, קרא לכינוסה של ועידה בינלאומית לשלום וחידוש המשא ומתן בחסות בינלאומית, אך **נמנע** מלקדם הצעת החלטה במועצה, לאחר שלא הצליח להבטיח מראש רוב לקבלתה. בין אלו שהביעו הסתייגות מתכנית טראמפ וטענו שהיא מנוגדת לחוק הבינלאומי ניתן לציין את **רוסיה**, חברי פרלמנט **מאנגליה**, 107 חברים מהקונגרס **אמריקאי**, שר החוץ **האירופי** ושר החוץ **הצרפתי**. בישיבת חירום בעמאן הביעו ראשי פרלמנטים ערביים את התנגדותם לתכנית טראמפ, הליגה הערבית **דחתה** את התכנית, וכך **גם** הארגון לשיתוף פעולה אסלאמי, האיחוד האפריקאי וראש ממשלת מרוקו.
- **סיפוח זוחל לצד מאמצי סיפוח מוצהרים** - ועדת סימון הגבולות ומיפוי השטחים לסיפוח על פי תכנית טראמפ המורכבת מאנשי ממשל אמריקאים וישראלים, בהם השגריר האמריקאי פרידמן והשר לוין, **נפגשה** לראשונה וקיימה **סיור** באריאל. ראש הממשלה נתניהו **הכריז** על קידום שלוש תכניות בנייה של שכונות יהודיות בירושלים המזרחית – **גבעת המטוס**, **עטרות** ושטח E-1. בעקבות הכרזתו, **הוצעו** 1,077 מכרזים לבנייה בגבעת המטוס, אשר בנייתם תקשה עד מאוד לחלק את ירושלים בין השכונות היהודיות והערביות בהתאם למתווה קלינטון ולתכניות דומות. שר החוץ האירופי בורל **הזהיר** כי **צעדים** לקראת סיפוח לא יעברו ללא מענה. הצהרה משותפת של כלל האיחוד **נמנעה**, לאחר שמספר מדינות הביעו הסתייגויות, והונגריה פעלה לטרפד זאת בלחץ ישראל. בין היתר, משרדי החוץ של **צרפת**, גרמניה, אירלנד ותורכיה **גיננו** אף הם את תכניות הבנייה. שגרירי שמונה מדינות אירופיות – גרמניה, צרפת, בריטניה, ספרד, איטליה, שבדיה אירלנד והולנד – **נפגשו** עם סגן היועץ לביטחון לאומי עזר והעבירו מחאה חריפה על הודעת נתניהו. בית המשפט השלום **פסק** לפנות עוד שמונה משפחות פלסטיניות מביתן בסילוואן.
- **מאמצי הסדרה ותיווך בינלאומי בעזה** - במהלך חודש פברואר יישמה ישראל הקלות כלכליות ואזרחיות בעזה בסיוען של מדינות האזור – מצרים קטר, ואף ערב הסעודית. ישראל צמצמה והרחיבה הקלות אלו בתגובה לסבבים נמשכים של לחימה וחילופי אש. ערב הסעודית העבירה משלוח של 330 טון בשר, דרך מצרים, לחלוקה לעניים בעזה. לאחר סבב ירי נוסף, **קיצצה ישראל** 500 היתרי כניסה לישראל, עצרה את הכנסת המלט שאושרה רק בחודש שעבר, **צמצמה** את מרחב הדיג **וביטלה** הקלות מתוכננות. יומיים לאחר מכן, **הרחיבה** ישראל בחזרה את מרחב הדיג, **העניקה** 1,500 היתרים חדשים מעבר ל-500 שקוזזו, וקטר **הכריזה** על הגדלת הסיוע הכספי לעזה לשיא חודשי של 41 מיליון דולר. הכרזתה של קטר הגיעה לאחר **ביקור** חשאי של ראש המוסד ואלוף פיקוד הדרום לקטר, שם נפגשו עם ראש שירותי המודיעין והיועץ לביטחון לאומי אל-מסנד. לא נמסר דיווח על הסכם או הסדרה בין הצדדים. בהמשך החודש **נפתח** סבב לחימה נוסף, וישראל **סגרה שוב** את המעברים לרצועת עזה ואת מרחב הדיג. לאחר הרגיעה שהושגה בתיווך של מצרים והאו"ם

[פגישה](#) של מתאם פעולות הממשלה בשטחים אבו רוקון עם השליח הקטרי אל-עמאדי ושליח האו"ם מלדנוב, שבה ישראל [ופתחה](#) את המעברים ומרחב הדייג.

• **המאבק הדיפלומטי במוסדות הבינלאומיים** - מלבד נאומו במועצת הביטחון של האו"ם, ביקר אבו מאזן בפסגת מנהיגי אפריקה באתיופיה, בפורום שרי החוץ של האיחוד האירופי, ונפגש עם חברי קונגרס אמריקאים, כחלק מפעילותו לגייס התנגדות לתכנית טראמפ ותמיכה בשמירה על ההחלטות הבינלאומיות בסוגיה הפלסטינית. נציבת זכויות האדם של האו"ם [פרסמה](#) רשימה של 112 ישויות עסקיות המעורבות בפעילות בשטחים הפלסטינים הכבושים. [בכירים](#) במערכת הפוליטית בישראל [תקפו](#) את ההחלטה לפרסם את הרשימה, ואף כינו אותה אנטישמית. גופים רבים, ארגוני חברה אזרחית מישראל, ומדינות זרות, ביקשו להשתתף בתהליכים המקדימים למשפט בבית הדין הפלילי בהאג, כדידי בית המשפט, וזאת גם כדי לייצג את עמדתה של ישראל השוקלת להחרים את הדיונים. בין הגופים ניתן למנות את [לשכת](#) עורכי הדין של ישראל, [צ'כיה](#), [גרמניה](#), הונגריה, אוסטרית, ברזיל, [וארגוני](#) חברה אזרחית נוספים מישראל, רובם מהימין. שר החוץ כ"ץ [בירך](#) על תמיכתם של המדינות והארגונים השוללים את סמכותו של בית הדין לדון במקרה הישראלי-פלסטיני. נתניהו ושר הכלכלה כהן [פנו](#) לממשלה הבריטית בבקשה להכליל את הגולן, הגדה המערבית ומזרח ירושלים בהסכם הסחר החופשי שייכנס לתוקף עם יציאתה הרשמית של בריטניה מהאיחוד בסוף השנה.

• **יחסים ביטחוניים וכלכליים עם הרשות הפלסטינית** - על אף התנגשויות אלימות בין צה"ל ומנגנוני הביטחון הפלסטיניים, ובצל פרסומה של תכנית טראמפ, [נמשך](#) התיאום הביטחוני בין הצדדים. מאבק סחר התפתח לאחר ששר הביטחון בנט [הכריז](#) על איסור ייבוא תוצרת חקלאית מהשטחים בתגובה להחלטת הרשות לעצור את יבוא הבשר מישראל. בתגובה לכך, [החליטה](#) הרשות למנוע הכנסת תוצרת חקלאית ישראלית. לאחר שישראל [פעלה](#) למנוע ייצוא תוצרת פלסטינית לחו"ל דרך מעבר אלנבי, והלחץ מהחקלאים והסוחרים גבר, [הובילו](#) מתאם פעולות הממשלה בשטחים אבו רוקון וראש הממשלה הפלסטיני א-שתייה לסיום המשבר, וחזרה להתנהלות הסחר כפי שהיתה בטרם פרץ משבר ייבוא העגלים לפני חצי שנה.

• **אתגרים לפעילות משותפת של ארגוני חברה אזרחית** - הרשות הפלסטינית [הזמינה](#) את תא הכתבים המדיניים לסיוור ומפגשים ברמאללה, כחלק מרצונה לפנות לדעת הקהל בישראל. ביקורת [רבה](#) על מהלכים אלו התעוררה ברחוב הפלסטיני אשר העמדות נגד נורמליזציה עם ישראלים מתחזקות בו, מסע ביוש ברשתות החברתיות נפתח נגד בעלי התפקידים הפלסטינים שנכחו במפגש הזה ובמפגש "פרלמנט השלום" שהתקיים בתל אביב. בעקבות זאת התפטר ראש עיריית ענבתא. גם ראש הוועדה לקידום הקשר עם החברה הישראלית אל-מדני [ביקש](#) להתפטר מתפקידו, אך אבו מאזן [הביע](#) בו ובפעילותו תמיכה, וסירב לקבל את ההתפטרות.

ב. ישראל והאזורים סביב לה

המזרח התיכון

• **איים של נורמליזציה במפרץ?** - שר החוץ הסעודי החדש [הדגיש](#) במהלך ועידת הביטחון במינכן כי שדרוג היחסים עם ישראל יתרחש רק לאחר חתימה על הסכם שלום העונה לדרישות הפלסטיניות. לשאלת עיתונאי מישראל בנוגע להסכמי אי-לוחמה, [סירבו](#) שרי החוץ של עומאן, קטר וכווית להגיב. פעילי חברה אזרחית מישראל [הציגו](#) באבו דאבי בכנס העירוני העולמי פרויקט עירוני המתקיים בירושלים ומשלב יהודים ופלסטינים. מנכ"לית המועצה לשלום הילד השתתפה בכנס בינלאומי בקטר, ונבחרת רוכבי האופניים הישראלית "סטארט אפ ניישן ישראל" [השתתפה](#) במרוץ בדובאי, אשר הופסק עקב הדבקות משתתפים בקורונה. מנהל היחסים בין הדתות בוועד היהודי-האמריקני רוזן [השתתף](#) במשלחת בין דתית לערב הסעודית והביע דאגתו מהאנטישמיות המצויה בספרי הלימוד בממלכה.

• **נורמליזציה באפריקה?** - נתניהו [נפגש](#) באוגנדה עם ראש מועצת הריבונות של סודן בורהאן ודן עמו בכינון יחסים בין המדינות. ממשלת סודן תקפה את ראש המועצה על כך שלא עדכן את הממשלה לפני הפגישה. בורהאן [טען](#) כי הפגישה משרתת את האינטרס של סודאן לפעול להוצאתה מהרשימה האמריקאית של מדינות תומכות טרור, וכי יש לנתק אותה

מהסכסוך הפלסטיני. עוד טען כי בעתיד תאפשר סודן טיסות ישראליות מעל המדינה, למעט מטוסי אל על. טיסה ראשונה לישראל [עברה](#) מעל סודן. דובר צבא סודן [לא](#) שלל שיתוף פעולה עם צה"ל אם הוא יעלה בקנה אחד עם האינטרס הסודני. בישראל [דווח](#) כי הפגישה אורגנה ביוזמת עורך דין פרטי ישראלי-בריטי, אשר תיווך בין בורהאן והממשלה בישראל, דרך שליחו של ראש המל"ל לאפריקה המכונה "מעוז". בסודאן [דווח](#) על מעורבות איחוד האמירויות בארגון הפגישה. במרוקו, [דיווחים](#) על רכישת 70 אוטובוסים מישראל (ומל"טים) עוררו ביקורת ציבורית, והממשלה הכחישה את קיומה של העסקה. טניסאי נוער ישראלי [שיחק](#) בטורניר בתוניסיה, לאחר שנכנס בעזרת דרכון צרפתי בו הוא מחזיק.

- **יחסים מתוחים עם ירדן** - ראש ממשלת ירדן אל-רזאז הזהיר מפני כל צעד חד-צדדי של ישראל שמטרתו שינוי הסטטוס-קוו בירושלים או שינוי הגבולות. דובר משרד החוץ הירדני גינה את האישור להארכת קו הרכבת המהירה מתל אביב לירושלים אל תחום העיר העתיקה. יו"ר כחול-לבן גנץ [טען](#) במהלך מערכת הבחירות כי בכוונתו לשקם את מערכת היחסים עם ירדן.

- **שלום מתחמם עם מצרים?** - שגריר ישראל לשעבר במצרים גוברין וכ-160 ישראלים יוצאי מצרים, [השתתפו](#) בטקס לחנוכת בית הכנסת אליהו הנביא באלכסנדריה ששופץ במימון ממשלת מצרים. נתניהו, הנשיא ריבלין, יו"ר הסוכנות הרצוג ורבים נוספים [הביעו תנחומיהם](#) לעם המצרי עם פטירתו של הנשיא לשעבר מובארכ.

- **מאבק רב-זירתי באיראן** - ישראל [המשיכה לתקוף](#) בסוריה. גורמי צבא רוסים [האשימו](#) את ישראל בסיכון תעופה אזרחית במהלך תקיפות שצה"ל ביצע בסוריה ודרשו [ממנה](#) לחדול מתקיפותיה. נתניהו [פגע בעמימות](#) סביב התקיפות בסוריה, [ועשה](#) בהן שימוש פוליטי. משרד החוץ [הורה](#) לשגרירויות ישראל ברוסיה, בולגריה וקנדה [לבטל](#) הרצאות של מומחה ישראלי לאיראן עקב ביקורתו על מדיניות ממשלת נתניהו בנושא הגרעין האיראני.

אירופה

- **מתיחות מדינית עם אירופה על רקע תכנית טראמפ** - שגרירי ישראל באירופה [פעלו](#) למנוע החלטה אירופית משותפת או צעדים אחרים נגד תכנית טראמפ בתואנה כי הדבר עשוי לפגוע בחידוש המשא ומתן עם הפלסטינים. שרי החוץ של האיחוד האירופי [החליטו](#) להימנע בינתיים מנקיטת צעדים כמו [הכרה](#) במדינה פלסטינית, ולקיים דיון פורמלי בנושא הישראלי-פלסטיני [לאחר](#) הבחירות בישראל. ישראל [זימנה](#) את סגן השגריר הבלגי לנזיפה לאחר שבלגיה כנשיאה הזמנית של מועצת הביטחון הזמינה פעיל חברתי בארגון "האגודה הבינלאומית לזכויות הילד בפלסטין", והאשימה אותו כמשתייך לארגון טרור. לאחר ששגריר ישראל בבלגיה זומן לשיחת נזיפה כתגובה, [זומן](#) סגן השגריר הבלגי בישראל לשיחת נזיפה נוספת. לבסוף, [הפכה](#) בלגיה את הדיון במועצה להתייעצות בדלתיים סגורות ובכך נמנעה השתתפותו של הפעיל.

- **האיחוד האירופי: ידיד או יריב?** - בתגובה לדאגה שהביע בורל מהצהרות הסיפוח בישראל, [תקף](#) השר כ"ץ בחריפות ובצורה לא-דיפלומטית את שר החוץ האירופי. מנכ"ל משרד החוץ יובל רותם [ביקש](#) ממפכ"ל המשטרה להאיץ את החקירה נגד הפעילים המואשמים [בריסוס](#) כתובות נאצה על דלות משרדי השגרירות האירופית בישראל. שבוע לאחר מכן [הגישה](#) משטרת ישראל כתב אישום נגד שלושה פעילי ימין שריססו את הכתובות. שר הכלכלה כהן [סיכם](#) עם עמיתתו ההולנדית קאך על חיזוק שיתופי הפעולה הכלכליים בתחומי החדשנות והטכנולוגיה.

אגן הים התיכון

- **הקשר עם קפריסין מתחזק** - שר הביטחון בנט [נפגש](#) עם עמיתו מקפריסין אנגלידיס, אשר [הביע](#) את תקוותו להרחיב את שיתוף הפעולה בין המדינות. תאגיד ישראלי [חתם](#) על הסכם לפיתוח הנמל של לרנקה בסכום של מיליארד אירו.

- **מתיחות עם השלטון בתורכיה** - יו"ר הרשימה המשותפת עודה [פעל בהצלחה](#) מסוימת לשחרורם של אזרחים ישראלים שנכלאו בתורכיה. מפלגת כחול-לבן [הובילה קמפיין](#) בחירות אשר [השווה](#) בין נתניהו וארדואן, והזהיר בכך את הבוחרים מתוצאות הבחירה בנתניהו.

ג. מערך החוץ הישראלי

- **קורונה ויחסי החוץ של ישראל** - עם התפרצות מגיפת הקורונה [פרסם](#) משרד החוץ סרטון תמיכה בסין, אשר זכה לחשיפה רבה ותגובות חיוביות. משרד החוץ פינה את משפחות הדיפלומטים, וכ-20 דיפלומטים [נשארו](#) לעבוד בסין בארבע נציגויות פתוחות. משרד החוץ [סייע בחילוץ](#) אזרחים ישראלים מיפן [ומסין](#). במשרד החוץ [התלוננו](#) על כך שהנחיות משרד הבריאות לפיהן על אזרחים השבים מתאילנד וסינגפור לשהות בבידוד [עשויות](#) לגבות מחיר דיפלומטי מישראל, וכי הן [התקבלו](#) ללא התייעצות עם משרד החוץ וגורמי מקצוע אחרים במשרד הממשלה. [ביפן ובתאילנד](#) הביעו כעס על החלטת ישראל לאסור כניסת אזרחים שלהן לישראל, ודרום קוריאה אף [זימנה](#) את הממונה על שגרירות ישראל לשיחת נזיפה בגין החלטה דומה. עם התפרצות המחלה באיטליה אסרה ישראל גם על כניסת אזרחים מהמדינה הזו, ומשרד החוץ [הוציא אזהרות](#) מסע לצפון איטליה, תאילנד, יפן ודרום קוריאה. משלחות הנוער לפולין [הוקפאו](#). שר החוץ כ"ץ לא נכח בישיבת הערכת מצב בנושא, אותה ניהל ראש הממשלה. במקומו השתתף מנכ"ל משרד החוץ רותם.
- **משבר מתמשך במשרד החוץ** - נמשך המאבק בין משרד האוצר ועובדי משרד החוץ. שר האוצר [ביקש](#) להחיל נוהל חדש שיביא לקיזוז בשכרם של הדיפלומטים, אך ועד העובדים הנחה את הדיפלומטים לא לפעול לאורו. על רקע המאבק על שכרם, [סירבו](#) עובדי משרד החוץ באירופה גם להנחייה לפעול בדחיפות במהלך השבת נגד האפשרות שמדינות אירופאיות ייצאו בחריפות כנגד תכנית טראמפ.
- **המרכיב הדמוקרטי במדיניות-החוץ** - ישראל הצטרפה [ליוזמה](#) האמריקאית להקמת ברית בינלאומית לחופש דת. פעיל שלום אירי [תושאל](#) בשדה התעופה ביציאתו מישראל כיוון שהחזיק חפיסת קלפים של "שלום עכשיו". שגרירים לשעבר [זימו](#) ושלחו מכתב לנשיא המדינה ולחברי הכנסת מטעם בכירי שירות המדינה בדימוס הקורא להימנע מהענקת מנדט להרכבת הממשלה למעומד המואשם בעבירות חמורות.
- **מאבק באנטישמיות ועל זיכרון השואה** - מוסד "יד ושם" [התנצל](#) אל "אי-דיוקים" ו"רושם בלתי מאוזן" שהוצגו במהלך טקסי פורום השואה הבינלאומי שהתקיים בחודש ינואר, אשר הבליטו את הנרטיב הרוסי על חשבון האמת ההיסטורית. ביקורת ציבורית [הופנתה כלפי](#) "יד ושם" על אופן התנהלותו באירוע זה, ועל היעדר השקיפות. מנהל המחלקה למאבק באנטישמיות במשרד החוץ יעקובי, [ייצג](#) את מדינת ישראל בכנס הארגון לביטחון ושיתוף פעולה באירופה במאבק באנטישמיות שנערך באלבניה. השר כ"ץ [בירך](#) את הקונגרס האוסטרי [שקיבל](#) החלטה המתנגדת לאנטישמיות ולארגון ה-BDS, ומשרד החוץ [בירך](#) על החלטת בית המשפט בבולגריה לאסור על קיום [מצעד](#) לוקוב הניאו-נאצי המתקיים בעיר מאז 2003. מפלגות השלטון בספרד [העבירו](#) החלטה ב-58 עיריות [הקוראת](#) להחרים את ישראל ולהימנע מהתקשרות עם כל "חברה ישראלית או כזו שיש לה יחסים עם העם היהודי".

ד. ציר זמן חודשי

תאריך	מה קרה?
שבוע ראשון בפברואר	ביקור חשאי של ראש המוסד ואלוף פיקוד הדרום בקטר.
3 בפברואר	נתניהו נפגש באוגנדה עם ראש מועצת הריבונות של סודן בורהאן ונשיא אוגנדה מוסוויני.
3 בפברואר	שר הכלכלה כהן נפגש עם עמיתתו ההולנדית קאך בישראל.
4 בפברואר	משלחת של משרד החוץ נפגשה עם נשיאת בוליביה.
7-13 בפברואר	פעילי חברה אזרחית מישראל השתתפו בכנס העירוני העולמי באבו-דאבי.
10 בפברואר	שר הביטחון בנט נפגש עם עמיתו הקפריסאי אנגלידיס.
10 בפברואר	היועץ לביטחון לאומי בן שבת נפגש בהודו עם ראש הממשלה מודי.
16 בפברואר	ביקור תא הכתבים המדיניים ברמאללה בהזמנת הרשות הפלסטינית.
18 בפברואר	משרד החוץ אירח בירושלים משלחת מקולומביה לדיאלוג מדיני.
20 בפברואר	הנשיא ריבלין נפגש בפיג'י עם מנהיגי מדינות איי האוקיינוס השקט.
23 בפברואר	הנשיא ריבלין ערך ביקור באוסטרליה.
24 בפברואר	ועדת מיפוי הגבולות של תכנית טראמפ ערכה סיור ראשון באריאל.
25 בפברואר	מתאם פעולות הממשלה בשטחים אבו רוקון נפגש עם השליח הקטרי אל עמאדי ושליח האו"ם מלדנוב.

ה. פרסומים אחרונים של מכון מיתוים

ד"ר מיכל יערי, "[יחסי ישראל-קטר: יחסים בצל ובחסות הסוגיה הפלסטינית](#)", פברואר 2020.

ד"ר נמרוד גורן, "[השר החדש הותיר את משרד החוץ חלש: שנה לכהונת ישראל כ"ץ כשר החוץ](#)", פברואר 2020.

השגריר בדימוס ד"ר חיים קורן, "[שיתוף הפעולה בין ישראל ומצרים ב-2019: התחממות אסטרטגית וריחוק אזרחי?](#)" פברואר 2020.

ד"ר רונן זיידל, "[שיתוף הפעולה בין ישראל ועיראק ב-2019: בין אתגר ביטחוני להתקרבות אזרחית](#)", פברואר 2020.

קסניה סבטלובה, "[יוזמה ערבית חדשה מאמינה ששלום עם ישראל הוא חלק משינוי כולל שהאזור חייב לעבור](#)", פברואר 2020.

ד"ר רונן הופמן, "[ישראל זקוקה לאסטרטגיה מדינית, ולא רק ביטחונית](#)", פברואר 2020.

"[ישראל ואנרגיה באגן התיכון](#)", סיכום מפגש קבוצת "ישראל ואגן הים התיכון", פברואר 2020.

השגריר בדימוס ברוך בינה, [מדיניות ארה"ב כלפי ישראל והמזרח התיכון](#), גיליון 86, ינואר-פברואר 2020.

נדב תמיר, "[הפתרון לעזה הוא מדיני, לא צבאי](#)", מעריב, 27 בפברואר 2020.

ד"ר מיכל יערי, "[קטאר וישראל מתקרבות, ותודה לרצועת עזה](#)", וואיינט, 27 בפברואר 2020.

קסניה סבטלובה, "[ישראל אינה אי בודד, והשלום עובר דרך עמים ולא רק מנהיגים](#)", הארץ, 12 בפברואר 2020.

ד"ר מאיה שיאון צדקיהו, "[לתקוף את האיחוד האירופי בשביל המנדטים](#)", וואיינט, 15 בפברואר 2020.

ד"ר רונן זיידל, "[עבור ישראל, עיראק היא אתגר ביטחוני אך גם יעד להתקרבות אזרחית](#)", הארץ, 19 בפברואר 2020.

קסניה סבטלובה, "[ישראל נשאת הפילגש של העולם הערבי](#)", 20 בפברואר 2020.

קסניה סבטלובה, "[הגיע הזמן לחזור ליוזמה הערבית לשלום](#)", זמן ישראל, 23 בפברואר 2020.

השגריר לשעבר ד"ר חיים קורן, "[ישראל ומצרים, 40 שנות קור שופע חום אסטרטגי](#)", הארץ, 26 בפברואר 2020.

דו"חות ומחקרים

מאמרי דעה